

Kredyty preferencyjnych od 2015 r.

Od 2015 roku zmieniły się zasady udzielania przez ARiMR wsparcia z budżetu krajowego. Do dyspozycji będzie mniej linii kredytowych niż w poprzednim okresie, ale za to wyższa będzie maksymalna kwota kredytu, jaką będzie mogło otrzymać gospodarstwo rolne.

Kredyty preferencyjne z dopłatą z ARiMR

Pojawią się nowe rodzaje kredytów m.in. na wspólne użytkowanie inwestycji. Ważną zmianą w kredytach preferencyjnych będzie również wprowadzenie tzw. efektu zachęty. Polega on na tym, że prace nad inwestycją nie mogą rozpocząć się wcześniej niż w dniu złożenia w banku wniosku o kredyt. Poniżej zostały opisane szczegółowe zmiany dotyczące kredytów preferencyjnych, które będą obowiązywały od 2015 r.

Kredyty preferencyjne od 2015 r.

1) Kredyty preferencyjne

- **Linia RR** – kredyty na inwestycje w rolnictwie i rybactwie śródlądowym
- **Linia Z** – kredyty na zakup użytków rolnych
- **Linia PR** – kredyty na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji lub udziałów
- **Linia inwestycyjna K01 Linia obrotowa K02** – kredyty na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę
- **Linia MRcsk** – kredyty z częściową spłatą kapitału na zakup użytków rolnych przez młodych rolników

2) Gwarancje oraz poręczenia spłaty kredytów bankowych

- Gwarancje oraz poręczenia spłaty kredytów inwestycyjnych
- Gwarancje oraz poręczenia spłaty kredytów klęskowych

Pomimo zmniejszenia liczby linii kredytowych utrzymano możliwość realizacji większości inwestycji, zarówno w rolnictwie jak i w przetwórstwie. Przy udziale kredytów z linii Z, RR i MRcsk gospodarstwa rolne będą miały możliwość nabywania użytków rolnych. Zakup wyłącznie użytków rolnych będzie objęty pomocą *de minimis* w sektorze rolnym - maksymalnie 15 tys. EUR w ciągu 3 lat (linia Z) lub pomocą dla młodych rolników w formie częściowej spłaty kapitału (linia MRcsk). Natomiast, jeżeli zakup gruntów stanowić będzie część inwestycji obejmującej również inne elementy – np. zakup lub budowę budynków, to będzie finansowany kredytem w części nieprzekraczającej 10% łącznej kwoty planowanych do poniesienia nakładów inwestycyjnych (linia RR).

Maksymalna długość okresu kredytowania w przypadku kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania wyniesie 15 lat. W przypadku kredytów „klęskowych” okres ten powinien zakończyć się po maksymalnie 4 latach od daty wystąpienia szkód. Natomiast w przypadku kredytów z częściową spłatą kapitału (linia MRcsk) nie może być krótszy niż 5 lat.

Oprocentowanie kredytów inwestycyjnych

Oprocentowanie kredytów inwestycyjnych wyniesie nie więcej niż stopa referencyjna WIBOR ustalana dla pożyczek na rynku międzybankowym udzielanych na okres 3 miesięcy (WIBOR 3M), zaokrąglona do drugiego miejsca po przecinku, powiększona o nie więcej niż 2,5 punktu procentowego, i będzie płacone przez:

- kredytobiorcę – w wysokości 0,67 oprocentowania obliczonego zgodnie z wyżej przedstawionym sposobem, jednak nie mniej niż 3%, a w przypadku gdy oprocentowanie obliczone zgodnie z tym sposobem wynosi poniżej 3% – w wysokości tego oprocentowania,
- Agencję – w pozostałej części.

Natomiast w przypadku kredytów "klęskowych" będzie płacone przez:

- kredytobiorcę – w wysokości:
 - 0,5 oprocentowania ustalonego w sposób omówiony powyżej, jednak nie mniej niż 1,5% – w przypadku kredytów na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji, jeżeli w dniu wystąpienia tych szkód co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem łąk i pastwisk, lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej było ubezpieczonych co najmniej od jednego z ryzyk,
 - 0,67 oprocentowania ustalonego w sposób omówiony powyżej, jednak nie mniej niż 3%, a gdy oprocentowanie obliczone zgodnie z tym sposobem wynosi poniżej 3%, w wysokości tego oprocentowania – w przypadku kredytów na sfinansowanie kosztów odtworzenia środków trwałych po wystąpieniu szkód,
- Agencję – w pozostałej części.

Jeżeli w dniu wystąpienia szkód nie było stosownej umowy ubezpieczenia, to wysokość oprocentowania kredytu „klęskowego” płaconego przez kredytobiorcę będzie stanowiła różnicę pomiędzy wysokością należnego bankowi oprocentowania i wysokością połowy oprocentowania płaconego przez Agencję.

Wyższa maksymalna kwota kredytu preferencyjnego

Zmieniono wysokość oraz sposób ustalania limitów kredytowych. Podwyższono maksymalną kwotę kredytu dla gospodarstw rolnych do wysokości 5 mln zł, a przy ustalaniu kwoty kredytu uwzględnia się nie spłacone kredyty w kwotach, w jakich zostały udzielone po dniu 31 grudnia 2014 roku, przy czym nie uwzględnia się kredytów preferencyjnych udzielonych do dnia 31 grudnia 2014 roku oraz po dniu 31 grudnia 2014 roku z linii K01 i K02.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, udzielanie kredytów preferencyjnych będzie ograniczone do mikro- małych i średnich przedsiębiorstw. Pomoc dużym przedsiębiorstwom będzie możliwa do stosowania po notyfikacji Komisji Europejskiej, z wyłączeniem pomocy udzielanej na zasadach de minimis.

Efekt zachęty – najpierw wniosek o kredyt, a potem realizacja inwestycji

W zasadach udzielania **kredytów preferencyjnych** wprowadzonych zostanie kilka istotnych zmian wynikających przede wszystkim z konieczności dostosowania krajowych warunków udzielania pomocy do przepisów Unii Europejskiej.

Jedną z ważniejszych zmian jest wprowadzenie do zasad udzielania kredytów warunku, zgodnie z którym pomoc może być udzielona jeżeli wywołuje ona efekt zachęty, co oznacza, że prace nad danym projektem lub odpowiednie działania nie mogą rozpocząć się wcześniej niż w dniu złożenia wniosku o kredyt. Przez rozpoczęcie prac nad danym projektem lub odpowiednich działań należy rozumieć rozpoczęcie działań lub prac budowlanych związanych z inwestycją lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub usług lub wszelkie inne zobowiązanie, które sprawia, że projekt lub działanie jest nieodwracalne, w zależności od tego, które z wymienionych wydarzeń nastąpiło wcześniej. Zakupu gruntów i prac przygotowawczych, takich jak uzyskanie zezwoleń i przeprowadzenie analiz wykonalności, nie uznaje się za rozpoczęcie realizacji projektu lub działania. W przypadku kredytów „klęskowych” oraz kredytów z dopłatami do oprocentowania stosowanymi jako pomoc de minimis efekt zachęty nie obowiązuje.

Kumulowanie pomocy

Istotną zmianą jest również możliwość kumulowania pomocy w formie dopłat do oprocentowania i częściowej spłaty kapitału z inną pomocą państwa w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych. Oznacza to, że zasady udzielania kredytów preferencyjnych dopuszczają przykładowo możliwość sfinansowania budowy obory z wyposażeniem, zakupu maszyn rolniczych czy linii technologicznych z wykorzystaniem różnych programów pomocowych. Warunkiem jest nie przekroczenie intensywności pomocy określonej w przepisach danego programu wsparcia.

Łączenie linii kredytowych

Kolejną nowością w odniesieniu do lat ubiegłych jest możliwość łączenia dwóch linii kredytowych w ramach realizacji inwestycji obejmującej zarówno zakup użytków rolnych jak i inne nakłady np. budowę budynku inwentarskiego czy zakup maszyn. W takim przypadku Wnioskodawca składa jeden plan inwestycji uwzględniający podział planowanych do poniesienia nakładów pomiędzy dwie linie kredytowe z wyodrębnieniem finansowym i rzeczowym wymaganego wkładu własnego do każdej z nich, przy czym zakup użytków rolnych może być sfinansowany wyłącznie z linii Z lub MRcsk.

Specjalny kredyt dla młodych rolników

Zasady udzielania kredytów wprowadzają także nową definicję młodego rolnika – jest nim osoba, która w dniu złożenia wniosku o kredyt ma nie więcej niż 40 lat, posiada odpowiednie umiejętności i kwalifikacje zawodowe i która po raz pierwszy rozpoczyna działalność w gospodarstwie rolnym jako kierujący tym gospodarstwem. Specjalnie dla młodych rolników uruchomiono kredyt z pomocą ARiMR w formie częściowej spłaty kapitału na zakup użytków rolnych z przeznaczeniem na utworzenie lub powiększenie gospodarstwa rolnego (linia MRcsk).

Kredyty na inwestycje w rybactwo śródlądowe

Wprowadzono również możliwość ubiegania się o kredyty na realizację inwestycji w rybactwie śródlądowym oraz w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków, przy czym jeżeli łączna kwota nakładów inwestycyjnych finansowanych ze środków kredytu lub wkładu własnego kredytobiorcy przekracza 2 mln EUR, to udzielenie kredytu jest możliwe po zgłoszeniu pomocy do Komisji Europejskiej.

Kredyty na inwestycje wspólnie użytkowane

W ramach kredytów na realizację inwestycji w rolnictwie i rybactwie (linia RR) umożliwiono finansowanie inwestycji, która będzie wykorzystywana przez więcej niż jedno gospodarstwo rolne lub więcej niż jeden dział specjalny produkcji rolnej. Mogą być nimi np. budowa wspólnego budynku do przechowywania produktów rolnych czy zakup kombajnu. Wymagane będzie zawarcie umowy określającej zasady wspólnego używania.

Poszerzony katalog zdarzeń, za które trzeba będzie zwrócić otrzymaną pomoc

Nowe przepisy odmiennie regulują niektóre kwestie dotyczące zwrotu pomocy, w tym w szczególności należy zwrócić uwagę, że rozszerzono katalog sytuacji skutkujących zwrotem udzielonej pomocy o przypadki przeniesienia – bez zgody Banku – posiadania mienia nabytego za kredyt. Powyższe oznacza, że nie tylko w przypadku sprzedaży, ale również w wyniku dokonania – bez zgody banku – takich czynności jak dzierżawa, darowizna czy użyczenie zastosowane dopłaty do oprocentowania lub częściowa spłata kapitału kredytu podlegają zwrotowi.

Wykaz banków i oprocentowanie

Lp.	Bank	Oprocentowanie płacone bankowi przez kredytobiorcę w liniach kredytowych:			
		RR, Z, PR	K01	K02	
				Ubezpieczeni	Nieubezpieczeni
1	Bank Polskiej Spółdzielczości SA	3,0000	3,0000	2,1550	3,2325
2	SGB-Bank SA	3,0000	3,0000	2,1550	3,2325
3	Krakowski Bank Spółdzielczy	3,0000	3,0000	2,1550	3,2325
4	BNP Paribas SA	3,0000	3,0000	2,1550	3,2325
5	Bank Gospodarki Żywnościowej SA	3,0000	3,0000	2,1450	3,2175
6	Raiffeisen Bank Polska SA	3,0000	3,0000	2,0550	3,0825
7	Bank Zachodni WBK SA	3,0000	3,0000	1,8800	2,8200
8	Pekao SA	3,0000	3,0000	1,8050	2,7075

**Szczegółową informację dotyczącą kredytów można uzyskać
w Świętokrzyskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach**

tel. 41-372 22 84 do 86

oraz na stronie internetowej www.arimr.gov.pl.

Źródła: ARiMR

Przedstawił: Wojciech Łabętowicz

Modliszewice, kwiecień 2015 r.